

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lejt. III. Évf.

Márkiseveci, 1924. április 6.

Broj 14. Szám.

Nê szte zaszlú'zili...“

Prêkmørszki národ sze pri zádnyi volítvaj tak oponásao, ka avúpanya vunyem denésnya vláa nikaksega nema. Csi sze kâ prozi od vláde te ercséjo: „Nê szte zi zaszlú'zili pomôcs od nász, ar szte túdi i vi nam nê dáli pomôcsi pri zádnyi volítvá, v podôcse szte pa túdi nevúpamo ru vász, ár szte nász te vkanili.“ Tò je odgovor na vszako prosnyo, kí príde od Prêkmörco. Csirávno je táksi odgovor z szociálne sztráni krivicsen, csi no szí premislávali malo, je v zivlénja prakszi med lüdsztvom túdi vpelana tá rêcs: „Kak je inoli Bôg, tak je pláti Bôg.“ Ali pri etom sze more zaglédati, je vzrok drúgi.

Pri zádnyi volítvaj je Prêkmørszki národ rëszan vecsino vôtomov na radicsove i klerikálne kandidáte dao, nezracsunano pa vkanô vsze drúge partáje. Tak e túdi vkanjena bíla vládna radikálna partája, kí je pa gotova bíla pomocsti nasemi národi. Obecsanye je lépo bílô i csi bi sze tiszto obecsanye pred volítvami zaisztino szpunilo, bi národ mogôcse naci miszlo i delao. Ali — zalosztónó — csi sze ze telkokrát vkanô, je túdi. zdâ mále vere bílo.

Negledôcs pa natò, je zavolo toga odsztaviti Prêkmørszki národ i ga niháti brez vszake pomôcsi i podpore je ne lepò. Nas národ je táksemi deli nigdár niksi krivec nê, kí sze zgodí za edno ali za drúgo partájo v nevugodnoszt za vrémèna volítev. Nas národ nigdár necsiní tiszto záto, ár bi tò nyega mislénja csiszta znánoszt i zagvüsanoszt bíla, nego ga zmê-sajò rázni agitátorje, kí navêkse vszigdár tiszto i tákse gucsijo, kak za tiszte lüdi pase. Tak je nagiblejo na vsze kráje i nazádnye tiszto vcsiníjo, ka bi szami nebi radi, ali na „truc“ vcsiníjo zakâ je telko môtiyo.

Ka sze je tò tak zgòdilo, je kríva szamo politicsna nesòlanoszt, za stere menkanya volo sze dájo zapelati, csi rávno nagnoti tézko. Záto sze nyim tò ednòk ná zagléda i odnyí neodtégu pomôcs. Známo da je ze nê ednomí 'zao zakâ je dao za klerikálne vôtom, gda vídi ka je tê recs telko, kak nyí ednoga poednom. Tò szo ze túdi zvedli, ka szo ove

drúge partáje szamo z gucsom za kmeta i rávno tak za centralizem kak radikáli.

Zdâ, gda té gucse 'ze pokopámo v premínyenoszt, ná sze odpréjo vam szrdcá voditelszka, poglednite nanikojidôcsi národ

Kmétska neszreca.

Ali kak sze kmet za skér núca.

Kmet, kí szí nedovoli telko vrémèna, csi ga 'ze zavcsenoszt, lakota do znánja ne tíra, ka bi sze informérao od vszè tiszti dugovány kí sze ga voszkése tícsejo i szo vu nyegovom interressi, je kak táksi nájbole odvřzeni. Politika, kí v zivlénja prakszi velko môcs má na vsze prilike, je prednyim nepoznána sztvár i csi nyemi rávno drúgi právi, ka je tò vzrok dosztim neprílikam, szí niti prizadeti nedá ka bi tò isztina bíla. Ali csi rávno neverjemo, je dônok tak.

Kmet, kí gor drží — napríliko — naso kmétsko drzávo, i csi ga rávnocsa tá nájvéksa massa jeszte obri vszè drúgi, dônok vidimo, kaje k nájvéksim bremenom podvrženi. Z politikov ga naszprôtniki zaszebe pridobíjo, zapelajo i gda z nyega pomocsjòv do môcsi prídejo, té tiszto delajo ka je zanyé dobro i nê ka je za kmeta.

Poglednimo szamo edno priliko. Zavcseni lüdjé nájbole znájò kaksa môcs je organizérana môcs; záto szo tê organizérani. Kmet, kí tò nescse szpoznati, ga pridobíjo vu szvojò organizácíjo z lépimi recsámi, kí je dober pá drúge zapelávati. Tak prídejo ovi do môcsi i z szvojov vládov i z politicsnov mocsjòv narédíjo velko ca-

Prêkmurja, kí vam tak lojálen drzávlán kak drúgi. Sztranaarsztvo ná vász nê zavéra pri dobroj vòli, ár zájem tak túdi zausztáti nemre. Z dobrov volòv, z dobrov recsjòv sze vecs doszégne kak csútiti dati naszprôtno.

rino na notripripelano blágo z sterim nyim sze plácsa léko pobògsa; na vòpelano zrnye, meszò itd. pa velko carino záto navřzejo, ná je znótránja cèna v drzávi izdak cenèsa, ár tak falèso meszò i krüh léko jejo. Csi je carina velka, té trgóvec falè more kúpiti, ár ovak konvinierati cena nemre v tújini, té pa je vsze tò edino kmet kváren. Je tò nê politika?

Ali je nê politika vzrok tomi, ka dnesz vsze gübí cèno ka kmet má za odati, szamo ka kúpiti more tiszto je drágo. Ali bi nê léko popúszto tiszti fabrikant z cènamí, kí od delavszki trüdov má milione v gaszá? Zakâ rávno kmet more púsztiti pri tiszto bíki, psenici z cenòv, steroga delo, procent i rizika je od ednoga do trí lét vecs znásala, kak pa csi bi trikrát telko dôbo za nyò. Tò je vsze politicsna taktika, kí sze naszlánja od sztráni vládajôcsi na kapitalizste i naszprôtno. Pri tê je motto: »Ròka ròka...« pri kmeti pa nevoscenòszti i nezadosztò brigánye do szvojega sztána, stero de nyemi vekoma podkapács naprédénja.

Brigámo sze vecs za politike znótrányo szpoznanye, nê szamo na zvüna jo viditi i sze mlátiti v prszí: „Jesz znam ka je politika“!

Nôva vláda — koalícija.

Pribicsova grupa (14) podpéra vládo. — Volítvi v krátkom.

Kak szo združene opozicionálne partáje pòzvale Radicsove poszlance v Beograd, sze vídla nyí vecsína zagctovlèna. Pribicsevics demokrátini voditel je nê v ednom razmènyi bílo z demokrátii kí voditel je Davidovics, ár kak centralisti, stojesci na »vidovdanzkoj usztávi« (alkotmány) neszmejo paktérati z-Radicsom i z Korosecom, kí szo razdérácske drzávnoga edinsztva, záto je z 14 szvojimi prijáteli z-sztòpo z dem. partáje i je vsztòpo v vládo gdé szo dôbili stíri miniszterszke meszta i dve podtajniske..

Drzávni profacsun (kòltségvetés) je v parlamentí potrdjeni. Miniszterszki tanács je szkleno, da sze zdâ parlamenta delo na máli cajt odlozi (ca 1

meszec) med sterim sze escse z nisternimi grupami vláda pogája léko, z sterimi absolutno vecsino doszégne léko. Vsze znamènya pokázati dájo, ka do volítvi po tiszto razpiszana.

Na audienciiji Pasicsa pri kralè sze je razprávlalo, da sze ná parlament razpúszti i za volilno vládo sze ná imenüje denésnya koalíciszka vláda.

Radicsove poszlance szo nê verificérali (potrdili) csirávno szo opozicionálci zavolo toga obstrukcio zacsnoli.

Szlovenie demokrátii szo sze za Pribicsevicsa grupo izjavili, Novine demokrátov szo zacsele naci písztati pròti vládi, tóje z mirnèsim glászom. Zdâ szo dobri radikáli.

Ka dovoli nôvi finansni zákon?

V nôvi finansni zákon szo szledécse vázne odrédbe vzéte:

1. Zavřzeni je kuluk.
2. Vláda je pooblascsena, csi sze invalidszki zákon nezvrši, da léko povisa invalidom draginszke doklade (drág. pótlék).
3. Obscsinszkim notárosom (gde

je pa mí Prêkmurci mámo? op.) szo podigne drag. dokláda od 1. jun. 1923. nazáj.

4. Vláda naj dá vdariti eden milion falátov 20 Din. zlátov, pédeszet milion falátov po pô Din, 75 milion fal. po 1 Din i 25 mil. falátov po 2 Din z srebra.

Dúg Jugoszlavije v Ameriki.

Pred krátkim szo sze pogájanya zacsele med nasimi i Ameriskimi zasztpóniki za odmero procenta od dugásteri znása 26 milion dollárov pred bojnszkoga, dáni Srbiji i 25 mil. dollárov z csasza bojne. Amerika 'zelè 3.25% 'zoja (interessa).

Zblízanye med Vogri i Ruszi.

V Budapesti sze potrdjáva, ka Vogrszka vláda — po példi drúgi drzáv — naszprôtno nyé intranzigentne nacionalne politike sze pripravía na pogájanye z Ruszami i tak pripoznati szovjetszko vládo i vpelati diplomat-szko zvézo.

Je vsze mogôcse?!

Szirmaska vesznicska deca, kí komâ csákajo naj sznég odíde, da sze resíjo csrevlov i idejo léko boszí vu sòlo, szí nevèjo preracsúnati kakse poszledice má — námre v dvojjvom szprotolèsnyem vrémèni, — na nyuvo zdrávje tá nepremislenoszt. I gda vu sòlo odíjo, bi na te túzne poszledice opomenòti deco vucsítela nájvéksa dúznoszt bíla. Ali ne szamo ka sze tò nezgodí, nego sze escse naszprôtno dokázüje. Meli szmo priliko zagotoviti, ka pred ednov sòlov na cementni sztubaj (stigai) deca ob pô deveti pred pôdnévom boszí, brez obüteli sztojffjo, gda bi nyim meszto 'ze vu sòli bílô pri vcsenyé. Nevèmo ka szta szí tê dve vucsítelszki môcsi miszlile te, gda szta szkòz okna glédala tò deco, boszò sztojécso na gòszto idòcsem de'zdzi — brez marele. Isztina ka szmo zvedli túdi tò, ka tá deca csi prido vu sòlo ali ne, je vszedno, ali ne cslovecsanzsko delo je dati deco zmrazüvati, gda je vucsitelje z tople kühnye gusztérajò — ob pô deveti.

Pravica kre Radgonszke ceste v vrémèni 1924.

Ali je március meszec zmèszani ali nistèrni lüdjé (?). Mogôcse je vsze, ali kaj táksega ne, kak v ednoj vesznici kre D. Lendavszka ceszté je tò viditi bílô márcia meszeca. (Viszika kultura zadoblèna od „Novine!“) I zdaj poszlúsaj. Zenszka z tiszte korite kak krüh mészí (gda je omészíla) szvinyi jeszti dáva, tóje to tesztnáto vodò dáva piti; sztára mamica z mácskov z ednoga tanyèra jê na trnáci pri toplom szunci; hí'zni vért trpi po szvojem obrázi pészjo lízanye itd. Prizadeti! Ali miszlite i szí znáte preracsúnati po táksem odkéc zhája vecskrát vasa bo-lezen? Ali more znati dosztakrát zdrav-ník kakso vrásztvo bi mogo zapísztati pròti vasi bolezni, csi szí niti nemiszli natò, kabi taksa zausztányenoszt bíla vasim betegom vzrok? Nê csüda tak ta nágle szmrti, i csüden beteg, za volo steroga zdravnikè pszüjejo, csi-rávno je zausztányenoszt kríva.

Opázka potüvanya

Szeressük a népet.

A ki századunk tisztító nagy alakulásának, szelődjét érzi, a ki profétai ihlettel a jelenből a jövőbe veti tekintetét, a ki hallja azt a sötét tompa morajlást, a mely a vulkán kitörését szokta megelőzni és a ki látja, hogy a forrongó, nyüzsgő társadalom idegessége izgatottsága nem pusztán egyszerű kórtünet, hanem egy készülő, nagyobb átalakulás biztos előjele, az tisztában lehet azzal, hogy e nagyszabású evolúcióból a társadalom minden tényezője és így a nép is követelni fogja a maga megillető részét.

Óriási tévedés lenne, ha ezt a hatalmas, nagy tényezőt, melyet csak a szükkeblűek, vagy a rövidlátók kicsinyelnek, a magasságban álló rétegek teljesen mellőznék, vagy számításán kívül hagynák; mert ez a mellőzés keservesen megboszulná magát, mert a népet lekicsinyelni, lebecsülni nem szabad, nem lehet és minden erre irányuló törekvés nemcsak kudarcot vallana, hanem felébrésztene, felpiszkálná az alvó oroszánt és csakhamar arra a tudatra jutnának, hogy a nép ha önértékében, emberi méltóságában sértve és találva érezné magát, elementáris fellázadással követelné magának azt az isteni jogot, melyet tőle az emberi hatalom elhárítani törekszik...

Ne kendőzzük, ne takargassuk, mert az események vaskövetkezetességgel eddig is már bebizonyították, hogy a nép nem maradt érintetlen a századot mozgó nagy törekvésektől; nincs tudatában az eszme mivol-

tának; nem tudja, nem érti, mi a tiszta elve a mindinkább terjedő és minden réteget átható mozgalomnak, de veleszületett józan ösztönével, a természettől örökölt tiszta eszével az általános hullámzásból megérti, megsejti, hogy körülötte történik valami, a mi arra készíti, hogy gondolkodni tanuljon, hogy nyitott szemmel figyelje az eseményeket és azokból minden kínáló alkalmat megragadjon, mely az ő jólétét, az ő boldogulását is valamelyes módon előbbre viszi.

Szeretni kell a népet, ezt a görnyedő, igavonó népet minden hibájával és minden erényével együtt. És a ki végigkutatja a történelem lapjait és megtanulja belőle azt, hogy az alkotmánynak legfőbb támasza, legszilárdabb alkatrésze a nép volt, az nem zárkozhat el a szeretete elől sem.

Ha a multat a jelenel áthidaló eseményeket szigorú tárgyilagossággal elbírálni képesek volnánk, kénytelenek lennénk azt a megdönthetetlen igazságot is elismerni, hogy ezt a romlatlan népet eredetiségéből, erkölcséből, becsületességéből és tisztességtudásából épen az vetkőztette ki, hogy a társadalom sohasem látott benne egyebet, mint azt a parasztot, akít már születése is arra utalt, hogy véres verejtékével megművelje a földet, megtermelje az Istennek azon áldását, mely kenyerünket és jólétünket biztosítja.

A nép azért tekint bizalmatlanul az uri fajtára, mert nem tapasztalt soha őszinte szeretetet és bizalmat maga iránt, mert ha tudatlanságában, tehetetlen vergődésében, csekély javainak meg-

mentéséért néha az „ur“-hoz volt kénytelen menekülni, mindig csak azt tapasztalta, hogy a tanácsot, a mit kapott, drága áron kellett neki megfizetnie. Az iskolákban, a szószékről kellene a népet emberi méltóságának felismerésére és tudására nevelni, hogy majdan — idők multával, a nagy átalakulások viharában, — mint ember is megálhassa helyét.

A népet a törvény tisztelőtére, az igazság felismerésére csak úgy nevelhetjük, ha jó példákkal mindenben előtte járunk s szeretettel leereszkedünk hozzá, hogy bizalmával ő is hozzánk felemelkedhessék.

Elbutult népből csak rab-szolgákat, de felvilágosodott népből erős, önértékes nemzetet nevelhetünk.

A Murska-sobota—dolnja lendavai ut.

Lapunk márc. 16-án megjelent számában szóváltottuk a Murska-sobota—dolnja-lendavai utat, amelyen a posta kénytelen volt az autóközlekedést megszüntetni. Kritika tárgyává tettük ezt az állapotot s azt írtuk, hogy csak mi elhagyott prekmurjeiek vagyunk az állam oly mostoha gyermekei, akiknek még egy pár waggon fedanyag sem dukál abból a sok millió dinárból, amit utadó címén mi fizetünk be.

E közleményünkkel kapcsolatban a murska-sobotai utügyi hivatal főnöke által rendelkezésünkre bocsájtott adatokból arról győződünk meg, hogy a mult év őszén és a jelen év tavaszán kb. 1500 köbméter kavicsot terítették a Murska sobota—dolnja-lendavai útra, amelynek értéke 128.000 dinár. Mivel pedig Prekmurje lakossága által az 1923. év folyamán befizetett utadó mindössze 85000 dinárt tett ki, nyilvánvaló, hogy ezen egy utnak fentartási költségeire az államkincstár 43000 dinárt ráfizetett.

Amidőn ezen adatokat közre adjuk őszinte sajnálkozásunkat fejezzük ki afelett, hogy a murska-sobotai utügyi hivatal félre értvén irásunkat az magára nézve sértőnek találta. Készséggel jelentjük ki, hogy eszünk ágában sem volt az utügyi hivatalt vagy ennek felettlőbb rokonszenves főnökét megsérteni és sem őt sem más helybe hatóságot nem tettünk felelőssé az állapotáért. A felelős mindenesetre a tényező, amely csak 1500 köbméter kavicsot bocsát az utügyi hivatal rendelkezésére akkor amikor nyilvánvaló, hogy jóval több kellene s e felelőssé mérvén mit sem változtat az, hogy a utadóból nem futja több fedanyag mert a közutaknak még áldozatok árán is jóknak és járhatóknak kell lenniük. Hogy ezt az áldozathozatalt senki sem követelheti az utügyi hivataltól vagy kerületi főnökségtől, az egészen bizonyos.

Itt emlíjük meg, hogy a város északi végén levő Lendva hid 100 kilogrammon felüli terhelési tilalma csak átmeneti jellegű. A teljesen megromlott hid ugyanis újra lesz építve. De mert az ujjaépítés előkészületei tervek elkészítése, az anyagok beszerzése s főként az időjárás miatt pár hét időt vesznek igénybe, a közönség sajnálkozásában kellett a roskadozó hid terhelését az új hid elkészültéig megtiltani.

GLÁSZI—HIREK

— **Híztvo.** Cipott Gabi z M. Sobota i Farkas Jenő z Győra szta sze 21. márcia v M. Sobotskoj ev. cirkvi zdi. — Nameszto drügoga naznanila.

— **Hodos.** Na veszelici proszt. gas drüstva szo nabrali 165 Din. za „Jugosl. Matico“: Zahvalimo té dar. — Ju Mat. v M. Soboti.

— **Oszebni glász.** G. Dr. Vuca Stevan zdravnik, nas domacsin z Strikovec, je imenuvani za zacsasno sekundarija pri spitáli za zenszke bolnici v Ljubljani.

— **Vpiszanye drž.** reáine gimnazije I. razred sze szamo tak dovoli, i „sprejemnomi izpiti“ püszi tiszto dekri pri vpiszanyi predlozi „obiskovalni“.

Generális Fratricovics.

Irta: Peterdi Andor.

Forró nyáron az alföld vidékeire sereglenek a nadályhalászok és a melyik tóban legtöbb a nadály, oda telepednek le.

A sánta Berkes csapatja nagyszerű tóra akadt Szabadszállás mellett. Mindennap kihalásztak néhány forint árát. A község végén a vörös zsidónál béreltek istállót, olcsón adta, mert jó fogyasztók voltak; keresményük nagyobb részét elpálítkázták.

A Berkes csapatban voltak aszszöbnyok is meg leányok. A Mara volt a legszemrevalóbb, kóbor, csavargó leány volt, de szép és sudártermetű. El is csavarta minden halászlegény esztét. Bomlottak érte, ő meg csak kacagta őket, az ő szive nem lágyult meg, akármilyen szépeket mondtak is neki. Mara nem is tudott szeretni. A pénzt szerette, a pénzt. A krajcárok láttán felragyogott nagy, fekete szeme, a legrutább férfiarcot is megcsókolta pár krajcárért és azért volt mindig pénze. Adtak neki. A Mara csókja megérte.

Este, a mikor a halászásnak vége volt, hazafelé tartottak. Mindig korán jöttek, hogy aznap még tudjanak a nadályokon és legyen pénz pálinkára.

A patikus vette meg őket, akármennyit is hoztak. Aztán beültek a mérésbe és számolták a jövedelmet, közben pedig ittak. A mérés egyik sarkában ült egy toprongyos részeg alak. Sörtés szakállja és nagy lekonyuló bajusza volt. Bágyadt, megtört volt a nézése, fejét mindig a mellére horgasztotta s így beszélt, így hallucinált delériumában:

— **En gyenerális Fratricovics...** Maszatos kezével pedig a gomblyukába fűzött kis pántlikát huzogatta. A halászok nevelték és mulattak rajta s generális Fratricovicsnak csufolták. De azért szerették, mert olcsó pénzen jutottak nála szalonnához és mindenféle husdarabokhoz. A mit Fratricovics összekoldult egész nap, azt este eladta nekik. Köztisztelőben álló koldus volt. Talán a multja miatt. Valamikor szép szál legény volt ő ezen a tájon. A lányok is bolondultak érte. Akadt azután egy leány, a ki elvette az esztét, szivét, azután máshoz ment. Fratricovics pedig bujában nekiadta magát az ivásnak és elzüllött.

Fratricovics minden este ott ült a söntésben, amikor a halászok be-térték. És eladogatta, a hogy tudta az összegyűjtött husdarabokat és szalonnákat. De Marának ingyen adta a legszebb falatokat. Tőle nem kellett a pénz. Örült ha melléje kerülhet és ilyenkor szépeket mondott neki.

— **Tudod Mara, olyan vagy te mint egy angyal, nem is közénk való.** És mert Mara is ivott, azt mondta neki: **Eliszod a szépségedet.** Pedig olyan kár érted.

Mara meg azzal vágott vissza:

— **Hát te miért iszol?**

Fratricovics erre nem felelt.

— **En generális Fratricovics...** Ide nézz mutatta Marának azt a kis pántlikát, a mi a gomblyukába volt tűzve. Gyenerális Fratricovics kitüntetett. Ezt ő adta, tőle kaptam... És büszkén verte behorpadt, szőrös mellét, amely kilátszott fogyatékos ruházatából.

Fratricovics meg Mara összeszoktak. Este mindig egymás mellé kerültek, együtt ittak, együtt ettek. Később már Mara árulta a szalonnákat, ő szedte a pénzt érte és megis tartotta. Majd halászni sem járt többé. Minek, mikor úgy is megél.

Berkes, a halászcsoport feje és vezetője egy fiatal legénnyel töltötte be Mara helyét. Valamikor urasági inas lehetett, mert borotválta a bajuszát, most megyei csavargó. Berkes ott foghatta a tó mellett elhúzódó országuton. Attól kezdve ez is velük élt és épen úgy, mint a többiek. A söntésben ivott, az istállóban aludt. Ferkónak hívták az új jövevényt és rövid idő alatt igen ügyes nadályhalásznak bizonyult.

Mara pedig ezentul neki választotta ki a legszebb szalonna és husdarabokat és a mikor a szemek elkerülték, pénzt sem fogadott el érte. Egyszer aztán Mara azzal állt Fratricovics elé, hogy ő bizony nem fog otthon henyélni, ismét elmegy halászni Fratricovics, a ki semmit sem sejtett, nem bánta, beleegyezett, csak azt keltette Mara lelkére, hogy korán jöjjön haza, elsőnek legyen otthon. Az elnapokban Mara szépen betartotta igartét, de később bizony igen gyakran utolsónak jött és akkor sem egyedül hanem Ferkóval. Ferkó és Mara megértették egymást.

Kint a lópartján, mikor a többiek már hazafelé tartottak, akkor Mara Ferkó magukra maradtak és az allnyat bibortüzeben egymásra borulcsókolták egymást és szótték, bogoták vad szerelmük szálait. Mara mindennap jobban megutálta Fratricovicsot.

A halászok, a kik megneszeltek, ezt, csufolni kezdték Fratricovicsot.

— **Mara megcsal.** Hiába van Fratricovics generális. A Ferkó külön legény, mint te vagy.

Fratricovics, a ki darabig tartotta ezt szó nélkül, most felugrott és kedten ordította feléjük:

— **Nyomorultak!** Nem igaz! Ehen fogtok döglenni, tőlem nem ké-

ričevalo za sprejem v srednjo šolo. Vszáki sztaris sze ná pri odložitvi osznozne šole poszkri zató „obiskovalno izpričevalo“ i nê návadno lsko naznanilo. — *Vodszto.*

Tolvajija. Schöntag krámar i trg. M. Soboti sze je v noci na 28. ga aprila na szenie odpelao v G. Lendavo, kjer je prilikó szo neznáni csinítelje goróvócali i odneszli Schöntagovi deszét. Ár szo goszi 'ze na pô debele, je kvára 2500 Din. Zandárje szo vólo krádjenyá niki kokós aretirali nam zánoga Dervaricsa i nyega dása Závca z M. Sobote, ali tó nestáti óvaditi csi szta goszi tüdi nyeva radnola. Preiszkáva dale tecsé.

Taksa je velka! Krásmárje sze vékse vszi tó'zijo, ka je velka sa navržena tocsilce. Tüdi navico májo i je pritó'ba isztlinszka. Ezen krásmár sze vsze edno ne-tó'ziti, ár plácsa na leto 600 Din., bo je pa z stajara od edne dovice 10 Din. vrédnoga, lépe dlake purána, eroga je zenszka száma prineszla máj z 15 km. dalécsa. Té g. krásmár, iméni D., je med vszemi krásmár, abole potróstani.

Növi „profus“ Prékurmurji 'ze dosz-m lüdem poznáni g. Simonič páznik porov pri okr. szodiscsi v M. Soboti premesztzen v Ptuj i je imenüvani na yegovo meszto növi. Dosztim, ki szo „voszkési sztki“ bili 'z-nyim, do 'zavali, ár szo nyemi bili 'ze vajeni.

Pozív. Szobotsko evang. zenszko rúztvo t. l. aprila 13-ga dnéva (na vetno nedelo) po poldnévi ob 5-toj óri vu Dittrihovom mozi-i naprédánye óde držalo. Stero bode sztaló: z'zívi brazk (podob) obrizávanya, igre i de-lamációv naprédávanya. Vsztopnina je 10—15 i 10 Din. Csiszti dobicsek sze ri Deaski Dom obrné. Kárte sze naprê ri Kardos J. dobíjo. Vsziziko postüvano obcsinsztvo sze po etoj pôti pozové i na ódpéranje proszi. — Ravnitelsztvo

Lovski glasi- Prva sloka: Pod em náslovom poróča neznani pisec, da e g. nadlogar I. Sečko dne 25. III. 1924. ustrelil sloko. — báje prvo letos v Prekmurju. Resnici na ljubo bódí povedano, da sem že dne 21. III. 1924 pojedel sloko, ki jo je ustrelil g. okrajni nádgozdár A. Buchsbach iz M. Sobote dne 20. III. 1924. v Šalamoncih.

Dr. Kravina sodnik.

Prekmurjei bérválások időrendje.

A prékmurjei tavaszi bérválások időrendjében technikai okok miatt bizonyos változások váltak szükségessé. A beosztást a maribori Ordinariátus a következő kép állapította meg:

a) Dolnja Lendavai esperességben a következő idő és sorrendben tartatik meg a bérválás:

1. Dolnja Lendaván	máj 3. és 4.
2. Dobrovnik	" 5.
3. Bogojina	" 6.
4. Turniščén	" 7. és 8.
5. Črenšovcén	" 10.
6. Beltincén	" 11. és 12.

b) Murska Sobotai esperesség:

7. Murska Sobota	máj 13.
8. Martjanci	" 14.
9. Kančovci	" 15.
10. Pečarovci	" 17.
11. Veliki Dolenci	" 18.
12. Markovci	" 19.
13. G. Petrovci	" 20.
14. Gornja Lendava	" 21.
15. Sv. Jurij	" 22.
16. Pertocsán	" 23.
17. Cankován	" 24.
18. Tišinán	" 25.

Meghalt a rakicsányi grófné.

Április 1-én szüszavú távirat hozta meg a szomorú hírt, hogy néhai St. Julian Kelemen gróf v. b. t. t., salzburgi helytarió özvegye született Batt-hyány Georgina grófné márc. 29-én este rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt grófné 66 éves volt, jó egészségnek örvendett s halála nagy meglepetést okozott mert Rakicsányban senki sem tudta, hogy beteg. Warteburgban, fiának walseei Szt. Julien Albert grófnak felső ausztriai birtokán tartózkodott a grófné s ott érte a szív-szélhűdés, mely minden valószínűség szerint halálának oka. Temetése ápr. 1-én délután volt. Schweinhammer János az uradalom tisztartója és a grófi család bizalmasa az 1-én kapott távirat után nyomban utnak indult, de a temetésre már nem érkezett oda. A rakicsányi uradalom örököse St. Julien Albert gróf, az elhunyt grófné fia.

tok több szalonát . . . inkább a kutyáknak vetem ki az udvarra . . .

A halászok között volt egy Sipi nevű sánta legény, az most odasompolygott Fratricovicshoz és attól való félelmében, hogy nem kap több szalonát, szóba elegyedett vele:

— Hát azért nem kell mindjárt ugy haragudni.

— Hát akkor miért hazudnak a rongyosok.

— Pedig Isten ucse igazuk van és jobban tenné, ha nem törődne velük. Az a leány ugys csak bolondját járatja magával.

— Honnan tudod, hogy megcsal?

— Tudom, meglestem őket.

— Hol?

— Maga mindig részeg. Ha most nem iszik annyit, ma éjszaka az istállóban megcsipheti őket. Mara odasompolyog Ferkóhoz, mikor azt hiszi, hogy már mindenki alszik.

Ma meglessem őket és ha igaz, a vasvillával agyonütöm azt a gyűtmentet. Agyonütöm.

Mara belépett a söntésbe. Fratricovics ezt észrevette és úgy tett, mintha teljesen részeg volna. Mara odaszól neki:

— Eredj már aludni, vén disznó.

Fratricovics besompolyog az istállóba és ledől fekhelyére s úgy tesz mintha aludnék.

Mara Fratricovics mellé veti magát és nemsokára csend lesz az istállóban. A mikor már általános hortyogás hallatszik, Mara felemeli fejét, ránéz Fratricovicsra és hogy meggyőződött róla, hogy alszik, halkán, óvatosan odakuszlik Ferkóhoz, a ki közel van hozzája.

Fratricovics a mikor sejti, hogy Mara már ott van, hirtelen felugrik, a szalma alól kikapja a vasvillát és ordítva, mint egy vadállat odarohan közéjük:

— Megöllek, te gyűtment, megöllek!

Ferkó a sötétben felugrik és ösztönszerűen rohan Fratricovics felé, kicsavarja kezéből a vasvillát és egy hatalmas ütést mér Fratricovics fejére.

Fratricovics futva menekül az udvarra, Ferkó utána iramodik. Mara is és a mint egymást kergetik, az udvaron lévő nyitott kutnál megbotlik Fratricovics lába és egy tomba morajjal belezuhan a kutba.

Mara pedig mint egy vadállat beleüvölt a kutba:

— Fulladj meg te vén csavargó!

Másnap az a hír terjedt el a faluban, hogy Fratricovics, az öreg koldus beleölté magát a kutba.

— Személyi hir. Dr. Vucsák István orvos sűrűházi földinket a tart. kormány a Ljubljana-i női kórházhoz ideiglenes minőségű másodorvossá nevezte ki.

— Felvétel az áll. reál gimnáziumba. A M. sobotai áll. gimn. ig. értesíti az érdekelteket, hogy a gimn. I. oszt. beiratkozni szándékozó tanulók a vallásügyi min. Ljubljana-i osztályának rendelete értelmében csak ugy bocsáttatnak felvételi vizsgára, ha a beiratkozásnál bemutatják az u. n. „középiskolába való felvételre jogosító látogatási bizonyítványt“ (obiskovalno izpričevalo za sprejem v srednjo šolo.) Azért a szülők idejében szerezzék be az elemi iskola igazgatóságánál, az iskolaév végén, ezt a bizonyítványt, nem pedig a közönséges „iskolai értesítőt.“ — Igazgatóság.

— Bikavizit és díjazás a köv. sor. rendben fog meg tartatni: *M. Sobota* ápril 5. d. e. 9 óra vásártéren; *Tišina* 9. 1/2 8 óra; *Cankova* 9. 1/2 12 óra; *Rogašovci* 9. d. u. 4 óra; *G. Lendava* 10. 1/2 8 óra; *Bodonci* 10. 11 óra; *Brezovci* 10. 1/2 2 óra; *Moščanci* 10. 5. óra; *Fokovci* 15. 1/2 10 óra; *Tešanovci* 15. 1/2 2 óra; *G. Petrovci* 16. 1/2 8 óra; *Sálovci* 16. 1/2 1 óra; *Dobrovnik* 23. 1/2 8 óra; *Turnišče* 23. 11 óra; *Beltinci* 23. 1/2 3 óra; *Črenšovci* 24. 1/2 8 óra; *D. Lendava* 24. d. u. 2 óraker. — Pontos időben mindenki ott legyen. Csak *simenthali* fajú bikák vétetnek tekintetbe. Bika és sertés kanok marhalevéllal és egyéb okirattal látandók el, melyek a legközelebbi működési helyre hajtassanak. 80—100 tehénre egy bika számítandó, téhen, üsző és sertés létszámkimutatás a bizottságnak bemutatandó, nemkülönbén a bíró és egy tag a bizottságba beküldendő minden községből kik ott bemutatkozni tartoznak. Ugyanakkor három 1000 dináros és hat 500 dináros díj is lesz kiosztva a legjobb és legszebb idősebb tenyészbika tulajdonosainak. Igavonó bikák külön díjaztatnak.

— Magyar hangverseny Zagrebban. A múlt vasárnap este magyarok által rendezett táncmulatság volt Zagrebban, amelyet csupa magyar számból álló előadás előzött meg. A zágrebi újság, amely az est szép sikeréről ad számot egy szóval sem említi meg, hogy a magyar koncertnek valami akadálya lett volna. Ugy látszik egészen természetesnek és magától értetődőnek tartja, hogy ha a magyarok rendeznek valamit ezt magyarul csinálják.

— Mezei egerek irtása. Mindazon községek, amelyek még nem kaptak strichnyost a mezei egerek kiirtása céljából jelentkezzenek a belatinci uradalomnál egy községi bizonyítvánnyal, ahol 1-50 dinár ellenében megkaphatják a szükséges mérget. A további utmutatásokat megkapják az uradalomnál.

— Egy század német katona — holtan. Verdun környékén borzalmas leltre bukkantak francia munkások. A „holt ember“ nevű hegy egyik kavernáját ásták ki. A beomlott nyílás eltakarítása után a hegyüreg sziklafalainak támaszkodva sorakozott 100 német vitéz, állig felvegyverkezve — holtan. A hullák teljesen épek voltak. A vizsgálat megállapította, hogy a kavernába szorult katonákat olyan mérges gázok ölték meg, amelyek rögtön halált okoztak s amelyek rögtön és ugy conserválták a hullákat, hogy a testek teljesen ép állapotban maradtak.

KINO

v Murski Soboti

Do 16 lejt star mladežen ni dovoljeno

V nedeljo 6. april. večer ob 8 uri

„ANGELO“

Misterij plemičkog dvorca u 6 čin.

Napis. filmski umj. FR. LEDIČ.

„ANGELO“

Das Mysterium des Schlosses.

Vstopnina: Gornje lože 10 Din, spodnje lože 8 Din, in II. prost. 3 D.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH

— Amerikai örökségek. A new-yorki consulatus elhalt jugoszláv állampolgárok hagyatéka fejében 219.332 dollárt küldött. Ezen összegből a legtöbbet 141 ezer 80 dollárt horvátok a legkevesebbet 8000 dollárt a hercegök örökölték. Az utóbbi három évben a san franciskói consul 137.374 dollár hagyatékat küldött heza. Ez összegből Dalmátiára 78 000, Horvátországra 27.000 Hercegovinára 16.000 Sloveniára 80.000, Montenegróra 500, Serbiára pedig mindössze csak 3374 dollár jutott.

Lêpe gorice

pri Kapeli z növimí hrambami i z goszpodszkov hízov i z vesz inventárom sze po cêni oddá. Vecs sze zvé pri:

ČEH I GÁSPÁR trgovec
M. SOBOTA.

Naznánye

dam postüvanomi obcsinsztvi, ka szam v Slovenska ulici v hízi goszp. Kúhára v Murski Soboti odprla

trgovino z zenszki krscsáki

Dobíjo sze vszákevrzte gotovi krscsáki za zenszke, tüdi vzemem v predelávanye ali v popravilo krscsáke.

Proszim p. n. obcsinsztva podpéranje.

IVANKA STEVANČEC
modistinja.

15 éve fenntálló

kovácsműhely

egy patkoló és kocsikovácsnak kiadó. Bővebbet Vezér József vendéglősnél Martjanci.

15 let sztojecki dobra

kovacsnieza

sze znovics z-árende dá ednomi kovácsi steri má pravico za potkávanye tüdi. Vecs sze zvej pri lasztniki Vezéri Martjanci.

Szhája vszako nedelo.
Naprej plaosilo: 1/2 leta 24.,
1/4 12., meszecsno 4., V zvu-
sztvo 70., V Ameriko 80 Dinare
za edno leto.

Megjelenik minden vasár-
nap. Előfizetési ára: 1/2 évre
24, 1/4 évre 12, 1 hónapra 4.,
Külföldre 70., Amerikába 80
Dinár évente.

Reditelsztvo i opravništvo
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
MÁRKISEVCI p. M.-SOBOTA
Rokopiszi sze eszi posilajo i sze
ne vrnejo. — Kéziratok idekü-
lendők s nem adatnak vissza.

Cejna inseratov za □ cm:
Izjave, posziano, odprta pfsz-
ma 1-50., réden veliki 1-
máli oglasz 0-70 Din. i dávek.
Pri vecskrat popuszt.

Hirdetési árak négyzett
ként: Nyilttér és hason-
1-50, rendes hirdetés 1-
Apróhirdetés 0-70 Din. és
illeték. Többszörinél enged-

KÖZGAZDASÁG.

A jugoszláv magyar tárgyalások anyaga.

Dr. Ribár, aki Jugoszlávia képviselőjében már több ízben volt vezető tagja azon bizottságoknak, amelyek idegen államokkal megállapodásokat létesítettek, egy újságíró előtt a Magyarországgal küszöbön levő tárgyalások anyagáról a következőleg nyilatkozott:

Budapesti követünk Popovics megkezdte azokat a tárgyalásokat, amelyeknek célja, hogy Magyarországgal kereskedelmi szerződést s egyéb megállapodásokat létesítsünk. Popovics törekvése, hogy mindkét állam *barátságos alapra* helyezkedjék s az ő mindkét országban folytatott propagandájának köszönhetjük, hogy az első munkálatok nálunk is megkezdődtek. Az osztrákokkal kötött megállapodás mintájára a Magyarországgal létesítendő konventio főbb pontjai lesznek:

1. A sequestrált birtokok kérdése.
2. A magán adósságok és követelések rendezése.
3. Az alapítványok és ösztöndíjak felosztása.
4. A kath. egyházvagyon felosztása.
5. A tisztviselői nyugdíjalap felosztása.
6. A birói letétek felosztása.
7. A vízművek használata és felosztása. (Csatornák stb.)
8. A részvénytársaságok székhelyeinek elhelyezése.
9. A határszéli forgalom szabályozása.
10. Kölcsönös jogsegély.
11. A közönséges büntetések kiadása.
12. Egészségügyi kérdések.
13. A levéltárak felosztása.
14. A szűkebb értelemben vett kereskedelmi megállapodások létesítése.
15. Az 1922-iki római konventio végrehajtása.

Igen fontos tárgya lesz a tanácskozásoknak a magánjogi kérdések megoldása. Azt kell tisztába hozni, hogy az adósságok és követelések tekintetében elegendők-e a trianoni békeszerződés rendelkezései, vagy pedig kell külön megállapodásokat létesíteni a valuta kurzusok nagy különbségei miatt. A határszéli forgalom rendezése során egy bizonyos határvonalat akarnak megállapítani, amelyen belül a lakosság utlevél nélkül közlekedhetik. Így van ez nálunk az osztrák forgalomban. 10 kilométeren belül az átkelés utlevél nélkül is lehetséges.

Legfőbb ideje már, hogy a két állam megegyezzen egymással. Sok kellemetlen félreértés megszűni. Ránk nézve tán a legfontosabb az lesz, hogy akkor megnyíljon a vasút. *Tán jó volna ha a kereskedők egyesülése felhívna az illetékes körök figyelmét erre a fontos kérdésre.*

Szárazság fenyeget bennünket az idei nyáron. Így mondják ezt tudós emberek akik meteorológiai észleletek alapján szoktak jövendőt mondani. A természetben bizonyos rendszer van. Évezredes megfigyelések azt igazolják, hogy amikor télen sok a csapadék, akkor nyáron kevesebb lesz az eső. Az idén rengeteg mennyiségű hó esett. Ha nem is Prekmurjében, bár itt sokat kaptunk belőle, de másutt tagadhatatlanul bőven, — a szokottnál több hó esett. A természeti erők kiegyenlítődése elvének alapján ebből okszerűen az következik, hogy amennyivel több a nedvesség télen, annnyival kevesebb lesz a nyáron. E törvényszerű jelenséghez jön most már a modern meteorológia a maga tudományos észleleteivel. Ez pedig a februári és márciusi légnyomási adatokból megjósolta, hogy a nyáron nemcsak annyival kevesebb lesz a csapadék amennyivel több volt a télen, hanem egyenesen szárazság lesz. Vigasztalásul hozzáfűzi a jóslás, hogy 1928. évben mégis bő szénatermés volt, tehát az idén lehet kevesebb, ellenben a borra meg a gyümölcsre igen jótékony befolyása lesz a szárazságnak. A szerencse csak az, hogy e szárazság még csak jóslás s épen nem bizonyos, hogy be is teljesedik.

A Murska-Sobota—Ljutomer—ormosi vasút minden ellenkező híresztelés dacára készen lesz ebben az évben. A Morszka Krajina tudósítja a legilletékesebb helyről nyerte azt az információt, hogy a vasútépítés költségeinek folyósítása nem szűnt meg s így nem felel meg a valóságnak az a híradás, hogy a kormány nem akarja vagy nem tudja a befejezéshez szükséges pénzüsszeget rendelkezésre bocsájtani. Tény hogy valamelyes fennakadás volt, de ez csak rövid ideig tartott. Komolyabb akadálynak látszott, hogy a német vasgyárak beszüntették a jóvátételi számlára történt sin szállítást. A megegyezés már e részben is megtörtént, de ha a németek ennek dacára sem szállítanak rendelkezésre állnak a maribori és pragerhofi rendező pályaudvar most felesleges sinei, amelyekből a hiányt pótolni lehet. Ljutomertől Vernséig már anyagvonaton járnak, ugyancsak megkezdik a jövő héten a sinek lerakását Ormostól is. A Mura hidvasszerkezete is készen van, a hidpillérek építése pedig serényen folyik. —

Trztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

100 kg.	Psenica—Buza	Din.	—300
»	» 'Zito—Rozs	»	—250
»	» Ovesz—Zab	»	—250
»	» Kukorica	»	—225
»	» Proszó—Köles	»	—300
»	» Hajdina	»	—225
»	» Szenő—Széna	»	75—100
»	» Graj—Bab csres.	»	—550
»	» zmésan—vegyes bab	»	—400
»	» Krumpli	»	—75
»	» Len, sz.—Lenmag	»	—500
»	» Det, sz.—Löherm.	»	3000

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikov.	Bika	10	11-12-12.5
Telice	Üsző	8	9-10-11.25
Krave	Tehén	5	7.5-9-10
Teoci	Borju	10	12.5
Szvinyé—Sertés		19	20
Mászt I-a—Zsirl-a.			42.50
Zmócsaj—Vaj			40
Spej—Szalona			32.50
Belice—Tojás 1 drb.			1

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	80
100 Kor. Budapest	= »	—12
100 Kor. Becs	= »	—1161
100 Kor. Praga	= »	2-38 1/2
1 lira	= »	3-53
Zürichben 100 Din	=	7.175 sfrk.

BÉRBEADÁS.

Bodonci községben egy üzlethelyiség lakással együtt 1924. május 1-től fogva bérbeadó. Az üzlethelyiség a templom közelében van, hol 32 év óta fennálló jó forgalmu üzlet van Felvilágosítást ad özv. MORGENSTERN REZSÖNÉ Bodonci és PORÉDOS ISTVAN tanító TESANOVCI.

HALLO! HALLO!

Najbôgše vrszte
Portland cement, vápno, teszani lész, deszke, late,
sze po ná falšoj dnévnoj ceni dobijo pri
MESZARICS STEFAN
M. Sobota (prék kath. cérkvi.)

Novost!

Novost!

Kaj je „Jelka“?

Nova iznajdba (patent) za obnovo izgubljenega blišča hišne oprave vsake vrste lesa in barve, mramornatih plošč, lesenih sten, par-
—: ketov in linolej. —

Naročila sprejema:

Jugoslovanski kreditni zavod
MURSKA SOBOTA.

Renoviranje pohštva doma skora brez denarja

Jelka brani čas, denar in trud

Ne čakaj spomladi!

Naroči takoj:

s e m e,

sadno drevje, dalije, vrtnice, gladiole, i. t. d. i. t. d.

„VRT“

DŽAMONJA in DRUGOVI
Maribor.

Zahtevaj cenike!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mechanikai üzletemet a

Pálfi-féle kovács- műhelybe

helyeztem át, hol azt mindennemű gőzgép-, cséplő-, motor-, kerékpár és gazdasági gépek javítására rendeztem be. Mindennemű gép- és kerékpár alkatrészek árusítása az eddigi üzlethelyiségemben továbbra is árusítva lesznek, hol rendelések is felvétetnek. A n. é. közönség szives további pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Mencinger István
mechanikus.

2-10

Odda se:

Blizu ceste proti Rakičanu nek-daj Fujs—Bácovo zemlišče katastralne občine M. Sobota:

1. polovica njive „Med potami,“ parcela st: 430, ki meri cela 2915 □ klaftrov:

2. polovica nyive „Temp-lomföld“ parcela st: 280, ki meri cela 1356 □ klaftrov. Kdor želi eno ali drugo polovico kupiti, naj pošlje pismeno ponudbo do 10. aprila 1924. na naslov:

A. Lasbacher, Ruše pri Mariboru.

ODDA SE

v Gornji Radgoni na glavni cesti dobro idoča gostilna s poleg stoječimi goricami. šumo in sadonosnikom. Hiša v goricah je nova. Cena zmerna. Več se poizve v upravništvu.

Jegygyűrűk

és bér-málási ajándékok

legjutányosabb árban kaphatók

FLISZÁR PÁL

órás és aranyművesnél

Fali inga és ébresztő órák raktáron

Javítások Veszek

elfogadtatnak. aranyat, ezüstöt

Ugyanott egy jobbhaból való tanulóknak felvétetik.